

Мирјана Радовановић Пејовић

ОШ „Душан Јерковић” Ужице

mirjanarp@ptt.rs

Ана Дуковић

ОШ „Душан Јерковић” Ужице

anadukovic4@gmail.com

СВЕТСКИ КОНГРЕС ШКОЛСКИХ БИБЛИОТЕКАРА „ОКУПЉАЊЕ – ОСНАЖИВАЊЕ – ТРАНСФОРМАЦИЈА: ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ”

Од 21. до 25. октобра 2019. године, у Дубровнику је одржан 48. Светски конгрес школских библиотекара и 23. Међународни истраживачки форум о школском библиотекарству, под називом „Окупљање – оснаживање – трансформација: школске библиотеке”. Организатори конгреса су Међународно удружење школских библиотекара (ИАСЛ) и Хрватска удруга школских књижничара (под покровитељством Министарства знаности и образовања и Министарства културе Републике Хрватске).

Овогодишњем скупу присуствовало је 240 учесника. Школски библиотекари из 44 земље света презентовали су своје стручне радове, а међу њима, први пут икада – учеснице су биле и две библиотекарке из Србије, Мирјана Радовановић Пејовић и Ана Дуковић, школски библиотекари ОШ „Душан Јерковић” из Ужица. Било је јединствено и потпуно ново искуство чути приче о успеху и пракси школских библиотека и библиотекара широм света, са широким спектром презентација и истовремених сесија библиотекара од Јапана и Филипина до Русије и Турске, од Израела и Португалије до Шведске, САД и Аустралије, до Казахстана, Јужноафричке републике и Зимбабвеа.

На отварању Конгреса говорили су о тренутним и будућим циљевима ИАСЛ, а сви учесници позвани су на позорницу са

заставицама својих земаља да се представе. Циљеви Конгреса били су: упознавање са тренутном праксом у свету и истраживањима школских библиотекара. Разговарало се о мисији, визији и улози школске библиотеке у дигиталном друштву, размењивале се идеје о трансформацији школских библиотека, упознавали се програми рада, разматране разне теме у вези са применом модерних технологија, али и стварале глобалне везе за будућу сарадњу. Током Конгреса, који је промовисао прогрес у школском библиотекарству, кроз паралелне сесије, било је одржано преко 80 научних и стручних излагања, интерактивних предавања, радионица и презентација. Говорници су били најстручнији, најпознатији и најискуснији познаваоци теорије и праксе школског библиотекарства из целог света. Овај скуп био је и централна светска прослава Међународног месеца школских библиотека 2019. године.

Истакнута пленарна предавања одржале су Вања Јуриљ, председница Хрватске удруге школских књижничара, и др Иванка Стричевић, професор универзитета у Задру, које су истакле да је тренутно највећи изазов за школске библиотеке да одрже своју стабилност у савременом добу непрестаних промена. Дерил Тоериен (Head of Library and Archives at Oakham School, England, UK) посебно је истакао да знање треба да буде последица намерне и ефикасне сарадње учионице и библиотеке, наставника и библиотекара. Предавање са фокусом на безбедност деце у онлајн окружењу одржао је др Рос Тод (Rutgers, the State University of New Jersey), изузетно драг свима и харизматичан. Кроз присуство појединим излагањима сагледали смо могућности сарадње и партнерства, уверили се да је школска библиотека место које свуда у свету ствара трендове у приступу ученицима, подучавању и промени перцепције образовања.

Како функционише и напредује Друштво школских библиотекара Шведске сазнали смо од Фредрика Емерота, који је навео да 67% школа има школску библиотеку, а једна трећина ученика нема приступ школској библиотеци. Севги Ариоглу приказала је пример рада средњошколске библиотеке у Истанбулу и свој програм обуке за информатичку писменост. „Смештање” библиотеке у наставни план и програм представиле су колегинице из Хрватске. Теме овог конгреса биле су и: учешће школских библиотекара у међународним пројектима, перспективе и трендови из Азије, укљученост библиотекара у све популарнију СТЕМ едукацију,¹ решавање питања социјалне правде и промовисање различитост у књи-

¹ Наука (science), технологија (technology), инжењерство (engineering) математика (mathematics).

гама, подршка и културна емпатија, а говорило се и о томе како различити жанрови књига дотичу наша срца и умове...

На Конгресу смо, кроз свој рад под називом „Ко је спреман за школског библиотекар са визијом у Србији” представиле колегама тренутни положај школских библиотекара у нашој земљи, као и активности на промовисању рада школских библиотека. Указале смо на важност рада у подстицању читања, промоције креативности и стваралаштва, али и развијања ученичких компетенција за целоживотно учење. Своја размишљања поделиле смо и са водећим истраживачима школског библиотекарства данас, попут професора Роса Тода, Мелисе Џонсон, Џенифер Бранч-Муелер, Алберта Бекхорста (у Народној библиотеци Ужице, 2013. године, држао радионицу о медијској и информационој писмености). Колегиница из Холандије указала нам је на то да је код њих веома сличан положај школских библиотекара, да су маргинализовани и неорганизовани. Упознале смо садашњу председницу Међународног удружења школских библиотекара Американку Кати Манк, која је саопштила да смо добиле чланарину у ИАСЛ, јер Друштво школских библиотекара Србије није члан ИАСЛ, нити су српски школски библиотекарски колегицима из Хрватске договориле смо се о будућој регионалној сарадњи.

Осим богатог програма, срдечног дочека, учесници Конгреса могли су упознати Дубровник и Дубровачку књижницу. Током Конгреса одржана је и уобичајена добровољна хуманитарна аукција (прикупљена су средства за школовање деце Уганде) и Међународна изложба књига, на којој су представљена поједина издања Издавачке куће „Пчелица”. Све књиге поклоњене су школским библиотекама у Метковићу. Светски конгрес школских библиотекара био је изванредан конгрес који је обухватио теме образовања, учења, библиотекара, школске библиотеке, библиотекарства и сви заинтересовани за образовање и библиотеке могли су да учествују у узбудљивим разговорима, повежу се с пријатељима и упознају нове колеге. Следећи конгрес одржава се наредне године у Дентону, у држави Тексас, у САД-у.

